

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 5Co/49/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1207209961
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Juraj Považan
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1207209961.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Juraja Považana a členov senátu JUDr. Jany Richterovej a JUDr. Milana Chalupku, v spore žalobcu: Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., so sídlom v Bratislave, Dostojevského rad 4, IČO: 00 151 700, proti žalovaným: 1/K. C., G.. XX.X.XXXX, K. Z. K., K. X, 2/JU. M., G.. XX.X.XXXX, K. E. XXX, o 1.160,76 € s prísl., na odvolanie žalovaného 2/ proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II zo dňa 28. mája 2020 č.k. 10C/13/2008-236 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti, týkajúcej sa príslušenstva pohľadávky, vo vzťahu voči žalovanému 2/ p o t v r d z u j e .
Žalobcovi nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1/Súd prvej inštancie rozsudkom uložil žalovaným povinnosť zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne 1.160,76 € s 9,5% úrokom z omeškania ročne od 15.3.2007 až do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku, žalobcovi súčasne priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2/Vychádzal zo zistenia, že dňa XX.X.XXXX v čase od X,XX I.. V. XX,XX I.. na ul. B.. Š. Č..X Z. M. - O. sa žalovaní vlámali do bytu č. XX tak, že s prinesenými nástrojmi spoločne vylomili vstupné dvere, z bytu odcudzili rôzne predmety zo žltého kovu a hotovosť 25.000 Sk, čím majiteľovi bytu M. K. spôsobili škodu v celkovej sume 51.974,45 Sk. Rozsudkom Okresného súdu vo Zvolene pod č.k. 5T/147/2015-5699 zo dňa 25.10.2017, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 3.10.2019 - I. a 15.10.2019 - II., boli obaja žalovaní uznaní za vinných okrem iného aj za pokračovací trestný čin krádeže vlámaním, keď (podľa bodu 27/ rozsudku) dňa 11.4.2005 v čase od X,XX I.. V. XX,XX I.. na F. B.. Š. X Z. M. neoprávnene vnikli do bytu č. XX majiteľa M. K. tak, že vylomili vstupné dvere bytu a následne z jeho priestorov odcudzili rôzne predmety a finančnú hotovosť v sume 25.000 Sk, čím majiteľovi bytu spôsobili škodu vo výške 51.974,45 Sk (1.725,24 €). Poškodeného M. K. (spolu s inými poškodenými) súd odkázal s ich nárokmi na civilný proces.

3/Žalobca poškodenému poskytol poistné plnenie vo výške 1.160,76 eur dňa 27.12.2006.

4/Poškodený majiteľ bytu má voči žalovaným právo na náhradu vzniknutej škody. V zmysle § 813 Občianskeho zákonníka toto právo prešlo na žalobcu do výšky poskytnutého poistného plnenia.

5/Súd prvej inštancie žalobe vyhovel, keď žalobca preukázal vznik škody, ktorá vznikla jeho klientovi M. K. a tiež svoju pohľadávku spočívajúcu v sume poistného plnenia, ktoré mu 27.12.2006 poskytol. Škoda vznikla v príčinnej súvislosti s porušením právnej povinnosti podľa Trestného zákona krádežou vlámaním do bytu poisteného oboma žalovanými, ktorí boli za trestný čin tejto krádeže právoplatne uznaní za vinných v trestnom konaní. V danom prípade išlo o úmyselné konanie oboch žalovaných, obvinených z viacerých trestných činov i spáchaných skutkov.

6/O úroku z omeškania rozhodol podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 vl. nar. č. 87/1995 Z.z. Obaja žalovaní boli listami žalobcu zo dňa 28.2.2007 vyzvaní na úhradu dlžnej sumy. Žalobca si úrok z omeškania uplatnil od 15.3.2007, úroková sadzba k tomuto dátumu bola 9,5% ročne.

7/O náhrade trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 CSP.

8/Proti tomuto rozsudku v časti priznaného úroku z omeškania (od 15.03.2007 do zaplatenia) podal včas odvolanie žalovaný 2/. Mal za to, že tento je uložený nezákonne, nakoľko v čase podania žaloby na súde bola celá trestná vec len v štádiu vyšetrovania a nebola ukončená. Žalobca teda nerešpektoval prezumpciu nevinu a bez toho, aby počkal na právoplatné skončenie veci, žiadal od žalovaných uhradiť spôsobenú škodu. Toto si zrejme uvedomil aj sám žalobca, ktorý niekoľko mesiacov po podaní žaloby požiadal o prerušenie konania až do právoplatného rozhodnutia v trestnej veci, ku ktorému došlo až ku dňu 15.10.2019. Až týmto dňom mal žalobca nárok žiadať náhradu spôsobenej škody resp. podať žalobu o náhradu škody, rovnako aj úrok z omeškania tak mal byť datovaný od 15.10.2019, resp. odo dňa, kedy začal súd po odpadnutí prekážky v prerušenom konaní opäť konať. Navrhol preto, aby odvolací súd vo vyššie uvedenom zmysle priznaný úrok z omeškania upravil.

9/Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovaného 2/ toto nepovažoval za dôvodné. Žalobca vyzval oboch žalovaných po vyplatení škody na jej náhradu listom zo dňa 28.02.2007, na ktorý žalovaní nereagovali. Po uplynutí stanovenej lehoty sa dostali do omeškania s úhradou. Uplatneniu príslušenstva v stanovenej dobe nebráni, že v čase výzvy neboli zistení páchatelia ešte právoplatne odsúdení. Rozhodnutie preto navrhol ako vecne správne potvrdiť.

10/Odvolací súd prejednal odvolanie v rozsahu a z jeho dôvodov podľa § 380 Civilného sporového poriadku, bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného 2/ dôvodné nie je.

11/Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka (OZ) dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškani. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

12/ Podľa § 517 ods. 2 OZ ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

13/Z pojmového vymedzenia úrokov z omeškania vyplýva, že veriteľ ich môže od dlžníka požadovať v prípade peňažného dlhu len v prípade, ak je dlžník v omeškani s jeho plnením. Občiansky zákonník vychádza z toho, že dlh zanikne až splnením, pričom dlžník je povinný tento záväzok splniť riadne a včas (§ 559 OZ). Dlžník, ktorý svoj záväzok riadne a včas nesplní, je v omeškani. Omeškanie dlžníka je právnou skutočnosťou, ktorej korešponduje hmotnoprávne oprávnenie veriteľa v občianskoprávných vzťahoch požadovať popri peňažnom dlhu aj úroky z omeškania.

14/Pre správnu aplikáciu ustanovenia týkajúceho sa úrokov z omeškania má právnou relevanciu, ktorým momentom sa dostáva dlžník do omeškania. Čas, dokedy má dlžník splniť svoj peňažný dlh, môže byť: a) presne stanovený dohodou účastníkov zmluvného vzťahu, b) ustanovený právnym predpisom pre konkrétne záväzkové vzťahy, c) určený v rozhodnutí súdu, d) ustanovený všeobecne Obchodným zákonníkom alebo Občianskym zákonníkom. V prípade zmluvných záväzkov sa môžu veriteľ a dlžník v rámci kontraktčných možností, ktoré im poskytuje Obchodný, resp. Občiansky zákonník dohodnúť, dokedy má dlžník splniť svoj peňažný záväzok (§ 340 ods. 1 Obchodného zákonníka). Niet sporu o tom, že omeškanie s plnením peňažného dlhu nastane a úroky z omeškania možno požadovať od času, ktorý bol určený v zmluve.

15/Ak čas splnenia peňažného dlhu nebol určený ani jedným z vyššie uvedených spôsobov, treba na jeho určenie aplikovať všeobecnú úpravu zakotvenú v Občianskom zákonníku. Ten v § 563 ustanovuje, že ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal. Keďže Občiansky zákonník neupravuje v súvislosti s nárokom na náhradu škody čas plnenia, treba per analogiam vychádzať z toho, že škodca je povinný škodu nahradiť prvý deň po tom, čo ho poškodený o splnenie požiadal (R III/1967, s. 260, R 27/1977, s. 323). V prípade, keď sa poškodený domáha náhrady škody prostredníctvom žaloby, dňom požiadania (ak poškodený o splnenie nepožiadala skôr) je deň nasledujúci po podaní žaloby.

16/V danom prípade škoda vznikla v príčinnej súvislosti s porušením právnej povinnosti podľa Trestného zákona krádežou vlámaním do bytu poisteného oboma žalovanými, ktorí boli za trestný čin tejto krádeže právoplatne uznaní za vinných v trestnom konaní. Poškodený majiteľ bytu (poistený) mal voči žalovaným právo na náhradu vzniknutej škody, žalobca poškodenému poskytol poistné plnenie vo výške 1.160,76 eur (teda v rozsahu časti škody) dňa 27.12.2006. V zmysle § 813 Občianskeho zákonníka toto právo prešlo na žalobcu do výšky poskytnutého poistného plnenia

17/Žalobca bol povinný poskytnúť poistné plnenie poškodenému do 15 dní od skončenia vyšetrovania poistnej udalosti, kedy spravidla nie je potrebné, a v mnohých prípadoch ešte ani možné, identifikovať pôvodcu poistnej udalosti. Výsledok trestného stíhania nemá žiaden vplyv na poskytnutie poistného

plnenia, jediný jeho význam (vo vzťahu k poisťovni) je v identifikácii osoby či osôb, ktoré za škodu spôsobenú poistnou udalosťou zodpovedajú.

18/V súdnej veci žalobca žiadal náhradu plnenia poskytnutého poškodenému potom, čo obdržal správu ORPZ - Úradu justičnej a kriminálnej polície Zvolen z 21.12.2006 (oznámenie o návrhu na podanie obžaloby na obvinených - žalovaných 1/ a 2/), z ktorej správy vyplývala dostatočná identifikácia osôb zodpovedných za spôsobenú škodu v konkrétnom prípade (bez ohľadu na prípadné neskoršie uloženie trestu týmto ako páchatelom trestného činu). Žalobca vyzval oboch žalovaných na náhradu toho, čo plnil poškodenému, listom zo dňa 28.02.2007, v lehote 7 dní, na čo žalovaní nereagovali. Po uplynutí stanovenej lehoty sa dostali žalovaní do omeškania s úhradou (§ 563 OZ), kedy žalobcovi vzniklo právo požadovať úroky z omeškania. Tak ako uviedol žalobca, uplatneniu príslušenstva v stanovenej dobe teda nebráni skutočnosť, že v čase výzvy neboli zistení páchatelia ešte právoplatne odsúdení. Žalobcovi nevznikol nárok žiadať náhradu spôsobenej škody resp. podať žalobu o náhradu škody, rovnako aj úrok z omeškania, až právoplatnosťou rozhodnutia v trestnej veci, ku ktorému došlo až ku dňu 15.10.2019, a už vôbec odo dňa, kedy začal súd po odpadnutí prekážky v prerušenom konaní opäť konať.

19/Odvolaciu súdu potom neostalo, než rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti, týkajúcej sa príslušenstva pohľadávky, vo vzťahu voči žalovanému 2/, z hľadiska jeho vecnej správnosti potvrdiť, podľa § 387 ods. 1 CSP, stotožňujúc sa s jeho dôvodmi v zmysle § 387 ods. 2 CSP.

20/O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní úspešnému žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania priznať nemohol z dôvodu, že žalobcovi žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli.

21/Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh - § 428 CSP).